Ч. 81 Середа 14 цвѣтня (26) 1893. Рôкъ III.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ôй годинѣ по полудни.
Адмiнiстрацiя: улица Чарнецкого ч. 8.
Редакцiя: ул. Францiсканьска ч. 10, дверѣ 10.
Письма приймають ся лишь франкованѣ.
Рекламацiи неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львôвскои".

Передплата у Львовѣ въ Адмiнiстрацiи „Газеты Львôвскои" и въ ц. к. Старостствахъ на провинцiи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно . . — 20 к.
Поодиноке число 1 к.
Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к.

Соймъ краєвый.

(IX. засѣданє, 4 сесiи, VI перiоду, зъ дня 24 цвѣтня).

По довшôй перервѣ зôбравъ ся вчера въ полудне Соймъ для докôнченя торôчнои сесiи осѣннои. На засѣданю явило ся 108 пословъ а Маршалокъ кн. Сангушко, сконстатувавши комплетъ, вôдкрывъ засѣданє и присвятивъ теплу згадку помершимъ посламъ Чайковскому, Козебродскому и Бобчиньскому. Вôдтакъ повѣдомивъ маршалокъ Палату, що наспѣло письмо изъ Скотшавъ на Шлеску о призволенє поставленя передъ судъ пос. Стржиговского за провину противъ безпечности житя (розходить ся о заваленє пивницѣ). Справу сю передано комiсiи правничôй.

Петицiй наспѣло доси 329. Важнѣйшi зъ нихъ: Выдѣлъ повѣтовый въ Калуши о управильненє емiграцiѣ людности рôльничои и ремѣсничои за границю державы; выдѣлъ повѣт. въ Збаражи о змѣну закона дорогового; вôддѣлъ товариства господарского въ Калуши о уряджене експозитуры бюра меліорацiйного въ Калуши; вôддѣлъ товариства господарского въ Рогатинѣ о пôдпиранє меліорацiй грунтовыхъ; выдѣлъ повѣт. въ Бôбрцѣ о запомогу для погорѣльцѣвъ въ Николаевѣ.

Передъ приступленємъ до порядку дневного вôдповѣвъ заступникъ маршалка краєвого п. А. Хамецъ въ имени Выдѣлу краєвого на интерпеляцiю пос. Антоневича въ справѣ ужитя запомоги на реставрацiю церкви въ Галичи и сказавъ: Соймъ призначивъ бувъ въ 1884 р. 4500 зр. на реставрацiю тои церкви а въ 1888 р. 200 зр. на ту саму цѣль. Зъ тои сумы выдано 500 зр. до рукъ проф. Захарiєвича титуломъ ремунерацiѣ за выготовленє плянôвъ реставрацiйныхъ а 4000 зр. до рукъ консерватора гр. Войт. Дѣдушицкого. До реставрацiѣ однакъ не прийшло, бо новѣйшi розслѣды науковѣ показали, що положенє стародавного Галича було зовсѣмъ инше, що теперѣшна церковь въ Галичи не єсть стародавна церковь соборна а въ виду того реставрацiя нинѣшнои церкви стратила черезъ то наукове и археольогiчне значенє. Выдѣлъ краєвый зажадавъ тогды вôдъ гр. Дѣдушицкого звороту данои сумы вразъ зъ вôдсотками разомъ сумы 5600 зр. и має вже ту суму въ фондѣ краєвôмъ до розпорядимости Сойму. Суму 2000 зр. выдано въ цѣлости проф. Шараневичеви.

Зъ порядку дневного вôдослано предложенє правительства зъ проєктомъ закона ловецкого и 23 предложень Выдѣлу краєвого до дотычныхъ комiсiй. По сѣмъ приступлено до першого читаня внесеня пос. Окуневского въ справѣ змѣны §. 9 закона о конкуренцiи церковнôй зъ 15 серпня 1866.

Пос. Окуневскiй мотивуючи своє внесенє домагавъ ся, щобы парохiяне тыхъ мѣсцевостей, въ котрыхъ знаходить ся яка небудь церковь публична, удержувана ихъ старанємъ, були вôльнѣ вôдъ конкуренцiѣ до выдаткôвъ на будынокъ материои церкви. Бесѣдникъ покликувавъ ся на Тучапи и Ушню, котрѣ мають доказувати ажь ажь надто конечну потребу рѣшучои змѣны того закона. Внесенє передано комiсiи адмiнiстрацiйнôй.

Вôдтакъ наступило перше читанє внесеня посла Крамарчика такожь о змѣнѣ закона конкуренцiйного. Пос. Крамарчикъ домагавъ ся, щобы въ кождôй парохiи при католицкôй церквѣ заложити два фонды: сталый, конкуренцiйный на ставленє и удержуванє будынкôвъ приходскихъ и другiй на будову церковъ та приладôвъ церковныхъ. Першiй фондъ мавъ бы повстати изъ щорôчнои таксы оплачуванои парохомъ за уживанє будынку, рôвнаючои ся половинѣ оплачуваного еквiваленту правительственного. Другiй фондъ має повстати зъ добровôльныхъ записôвъ, жертвъ и требôвъ церковныхъ. Консисторiи епископскѣ мають означити таксы, якѣ мали бы оплачувати парохiяне понадъ признанѣ Jura stolae за кожде богослуженє. Всяке право патронатôвъ якъ такожь обовязки сполученѣ зъ тымъ правомъ треба усунути а право презенты треба признати епископскôй консисторiи. Внесенє пос. Крамарчика передано на внесенє пос. Ромера окремôй комiсiи конкуренцiйнôй а вôдтакъ ухвалено передати тôй самôй комiсiи внесенє пос. Окуневского.

Дальше ухвалено громаду Залѣсє вылучити зъ округа суду повѣтового въ Золотôмъ потоцѣ а прилучити до суду повѣтового въ Монастирискахъ. Такъ само вылучити громаду Пивода зъ округа суду повѣтового сѣнявского а прилучити до суду въ Ярославѣ. Справу переобразованя 6-клясовои школы женьскои въ Сяноцѣ на 8-клясову передано Выдѣлови краєвому. Петицiю Рады шкôльнои мѣсцевои въ Давидовѣ въ справѣ переобразованя тамошнои 2-клясовои школы на 3-клясову, вôдступлено ц. к. краєвôй Радѣ шкôльнôй до увзглядненя.

Петицiи учителѣвъ Петра Пикульского, Ант. Лисовского, Ив. Лопатыньского и Амвроз. Врублевского о вчисленє лѣтъ службы и зворотъ вкладокъ залагоджено въ тôй способъ, що першу узнано за небудучу ще на часъ,

---

11)

Звычай и мода.

(Дальше).

Треба бы хиба згадати ще дещо про жѣночу моду, але ажь тутъ поле широке а предметôвъ моды таке множество, що не знати, вôдъ котрого зачати. Обмежѣмъ ся хиба на тôмъ предметѣ, про котрый нинѣ цѣлый свѣтъ говорить. Єсть то криноліна, типовый взорець жѣночого одѣня и вельми характеристичный примѣръ выдумчивости моды нашихъ часôвъ. Загально кажуть, що криноліну выдумала бувша цѣсарева француска Евгенiя, жѣнка Наполеона III. Чи такъ, чи нѣ, не знаємо на певно сказати; але хтобъ єѣ й не выдумавъ, то таки можна сказати, що єму служила за модель до сеи спôдницѣ хиба якась бочка або кадка зъ зелеными обручами. Та й дивно, зъ якою скоростiю принялась була у жѣнокъ та нова мода при кôнци пятьдесяти а зъ початкомъ шестдесяти рокôвъ. Котра зъ жѣнокъ хочь бы лишь трошки мала претенсiю до интелигенцiѣ, заразъ убирала криноліну и ходила въ нѣй якъ бочка. Зъ разу роблено криноліны зъ волосѣня, але що того рода спôдницѣ були для ширшихъ кругôвъ за дорогѣ, то выдумчива мода придумала замѣсть того справдешнѣ обручѣ зъ тоненькои стали а жѣноцтво зъ низшихъ кругôвъ наслѣдуючи интелигенцiю вшивало замѣсть того таки простѣ деревлянѣ. И хтобы бувъ сподѣвавъ ся, що ся погана мода жѣноча схоче по тôлькихъ рокахъ назадъ вернути! Вôдъ якогось часу почали були надходити зъ Англiѣ вѣсти, що тамъ зачинають криноліны знову входити въ моду и здавало ся, що таки такъ дѣйстно стане ся. Однакожь Англiйки пôдъ проводомъ княгинѣ Уельскои запротестували противъ вводженя въ моду криноліны, а двацять тысячами пôдписôвъ на протестѣ заявили, що не приймуть ся' сеи моды. Въ слѣдъ за ними пôшло и друге жѣноцтво по бôльшихъ мѣстахъ въ Европѣ. У Вѣдни н. пр. завязала ся такожь лiга жѣноча, котра протестує противъ вводженя въ моду криноліны и завзыває всѣ жѣнки, щобы прилучались до єѣ протесту та не носили криноліны. Цѣкаво певно знати, зъ вôдки вôджила наразъ гадка введеня криноліны знову въ моду. Рѣчь проста: пôдняли єѣ французскѣ фабриканты и промысловцѣ. Призбиравши велику масу волосѣня, хотѣли они єѣ практично въ великôй масѣ зужитковати та задумали робити зъ неи спôдницѣ въ видѣ давныхъ кринолінъ. Коли однакожь стрѣтили на опôръ у французскôмъ жѣноцтвѣ, выслали матерiялъ до переробленя на криноліны до англiйскихъ фабрикъ, думаючи, що скоро криноліна прийме ся въ Англiи, то зъ вôдтамъ вже легко буде перенести моду до Францiѣ и цѣлои Европы. Тымчасомъ штука не удала ся и криноліна не верне до моды, бо не єсть анѣ практична анѣ не надає нѣякои красы тôй, що єѣ носить.

Зъ инишихъ предметôвъ моды мусимо ще про оденъ згадати, котрый въ послѣдныхъ часахъ особливо вôйшовъ въ уживанє въ нашôмъ народѣ и то спецiяльно въ однôй закутинѣ нашого краю, въ Коломыйщинѣ, по тамтôй сторонѣ Прута. Хто не бувъ ще позпѣйше якъ н. пр. въ пятьдесяти рокахъ въ тыхъ сторонахъ, нехай пôѣде до Коломыѣ и стане собѣ тамъ въ слотный день на мостѣ на Прутѣ, а побачить тогды цѣкавый образокъ, що такъ скажемо еманципацiѣ нашого селяньства въ тыхъ сторонахъ: мостомъ переходить разомъ пять або и десять босыхъ селянъ, а кождый зъ величезною парасолею зъ бѣлого полотна однаковои формы и величины; иде гуцулка зъ бесагами на плечахъ и дзьобенькою черезъ плече, въ постолахъ, ноги „оборсанѣ" у неи чорными волоками, а въ руцѣ несе такожь бѣлу парасолю; ба, на кони ѣде гуцулъ зъ мѣста, пакає люльочку на короткôмъ цибусѣ, а держить такожь таку саму бѣлу парасолю. Мимо волѣ приходить на гадку сцена зъ Мадагаскару яка представилась була свего часу залозѣ австр. корветы „Софiя", коли ѣй на стрѣчу выйшло мадагаскарске войско: всѣ вояки були не то босѣ, але майже зовсѣмъ нагѣ; лишь офiцеры, хочь босѣ, мали якiсь синѣ панталоны и сурдуты, котрыхъ не могли на собѣ позапинати, бо були на нихъ за тѣснѣ, але за то всѣ, и офiцеры и рядовѣ, мали на головахъ сивѣ трохи поломанѣ цилиндры, котрѣ очевидно завѣзъ зъ Англiѣ якiйсь проворный купець и тутъ зробивъ на нихъ добрый интересъ умундурувавши ними войско мадагаскарскои королевои. Такимъ самымъ способомъ заосмотрили мабуть и коломыйскѣ жидки нашихъ селянъ въ бѣлѣ парасолѣ и завели на

а прочій передано Выдѣлови краєвому, котрый має порозумѣти ся зъ краєвою Радою шкільною и предложити вôдповѣдни внесення. Петицію громады Шежины въ яслискôмъ повѣтѣ о утворене зъ неи мѣста, вôдступлено правительству до залагодженя.

Надъ петицією сокальского выдѣлу повѣтового въ справѣ змѣны закона санітарного въ тôмъ напрямѣ, щобы зменшити кваліфікаційнѣ испыты для сѣльскихъ акушерокъ, перейшовъ Соймъ до порядку дневного. Пос. Ковальскій вносивъ резолюцію до правительства, щобы старосты не домагали ся дуже обсадженя посадъ акушерокъ и щобы утворено коротшій курсъ для акушерокъ сѣльскихъ.

По залагодженю кôлькохъ поменшихъ справъ, ухвалено выбôръ комісіѣ зелѣзничои зъ 11 членôвъ, банковои зъ 9 членôвъ и доповненя комісіѣ дороговои о 2 членôвъ на мѣсце померщихъ членôвъ.

Наконець вôдчитано ще два внесения: пос. Скалковского, щобы завôзвати правительство, абы оно поручило властямъ скарбовымъ держати ся при екзекуціяхъ податковыхъ точно приписôвъ новелѣ екзекуційнои и иншихъ приписôвъ правныхъ о предметахъ увôльненыхъ зъ пôдъ екзекуціѣ; — пос. Недѣльского: 1) щобы Выдѣлъ краєвый постаравъ ся о знижене тарифы на зелѣзницяхъ для перевозу матеріялу будôвельного до дорôгъ краєвыхъ; 2) щобы выєднавъ вôдъ зелѣзниць безплатне або бодай за малу оплату мѣсце догôдне на складъ того матеріялу по двôрцяхъ.

На тôмъ закôнчено засѣдане, а слѣдующе назначено на середу.

Загальнѣ зборы „Рускои Бесѣды".

II. Найважнѣйшою точкою загальныхъ зборôвъ Рускои Бесѣды была справа театральна, котру предложивъ зборамъ референтъ театральный у выдѣлѣ Бесѣды — п. К. Лучаковскій.

Референтъ давъ коротенькій поглядъ на розвôй нашого театру за єго 28-лѣтне истноване, а вôдтакъ зазначивъ, що выдѣлъ выпускаючи театръ въ предприємство мавъ звязанѣ руки, не мôгъ нимъ орудувати, не знавъ єго доходôвъ. плянôвъ, радъ и указокъ давныхъ выдѣломъ не выконувано, а зъ того пôшло, що и драматургія и сцена почали були упадати.

Середъ такого стану и середъ незгоды мѣжь персоналомъ артистичнымъ кôнчивъ ся 3-лѣтный контракъ зъ послѣдною дирекцією. Выдѣлъ, пôсля звычаю, розписавъ знову конкурсъ на дирекцію до 15 н. ст. падолиста. Потôмъ скликавъ выдѣлъ на нараду анкету зъ давныхъ референтôвъ у выдѣлѣ. Анкета на нарадѣ 20 падолиста м. р., переглянувши оферты на дирекцію (мѣжь тыми не було оферты п. Биберовича, ажь по нарадѣ наспѣла телеґрафічно въ ночи), заявилась згôдно и рѣшучо за тымъ, щобы Бесѣда вела театръ у власнôмъ зарядѣ. Тогдѣ й выдѣлъ на засѣданю на другій день постановивъ поступити пôсля ухвалы анкеты. Попередъ всего рѣшено розписати конкурсъ на адміністратора театру одвѣчального передъ выдѣломъ; дальше уложено комісію артистичну яко помôчный дорадчій орґанъ въ справахъ артистичнои стороны театру; рѣшено по провінціи установляти мѣсцевѣ комітеты для опѣки надъ театромъ и для помочи въ розвою рôдной сцены.

Дня 1 грудня м. р. выславъ выдѣлъ трохъ членôвъ до Сучавы для перенятя театру вôдъ дирекціи и для переговорôвъ зъ персоналемъ, а 29 грудня референтъ п. Лучаковскій вôддавъ въ Коломыи адміністрацію театру именованому адміністраторови п. Винницкому. Зъ оглядôвъ гуманности, абы людей не позбавляти паразъ середъ зимы хлѣба, перенято весь персоналъ трупы п. Биберовича. На жаль не весь персоналъ вырозумѣвъ сю засаду гуманности выдѣлу и длятого та засада стала ся головною причиною фінансового недобору. Та й взагалѣ не весь персоналъ оправдавъ довѣрє выдѣлу, Сплетнѣ, роздоры мѣжь персоналомъ — то наслѣдокъ выробленого за довгѣ року браку карности. Щобы завести въ тôмъ напрямѣ ладъ, выдѣлъ уложивъ реґулямінъ для трупы, маючи на оцѣ також фондъ емеритальный для артистôвъ рускои сцены.

Коли выдѣлъ взявъ ся поволи усувати хибы театру, стрѣтивъ на трудности и пакости, а найбôльше задля того, що въ рускôмъ театрѣ не переводять ся кандидаты на директорôвъ, а неразъ иде о амбіцію на титулъ „директорки". Розумѣєсь, въ такихъ выпадкахъ, въ такôй нагôнцѣ о шкôру живого медведя, пускають ся въ гру всякѣ способы... Але медвѣдь живый и здоровъ. Выдѣлъ не давъ ся зразити нѣчимъ, навѣть хвилевымъ недоборомъ на 455 зр., (що єсть рѣчію звычайною въ театрѣ) — вôдъ цѣли-жь своєи, вôдъ здоровои реорґанізаціѣ и санаціѣ руского театру, не вôдступивъ. Мѣжь тымъ дôйшло до того, що адміністраторъ п. Винницкій внѣсъ просьбу увôльнити єго вôдъ адміністраціѣ театромъ, а выдѣлови заощадивъ клопоту таки членъ выдѣлу, знаный зъ патріотизму п. Ив. Гуляй, давшись упросити, що вôдъ 14 н. ст. цвѣтня обнявъ на якійсь часъ управу театру яко повномôчникъ выдѣлу.

Дальшій розвôй театру зависить вôдъ переведеня санаціѣ. Уступаючій выдѣлъ не щадивъ труду проложити дорогу въ тôмъ напрямѣ, то робота нового выдѣлу тымъ уже облекшена, — при ревныхъ трудахъ дѣло єму удасть ся: вôнъ зможе довести театръ до найкрасшого стану и повеличатись нимъ въ часѣ краєвои выставы въ роцѣ 1894. Уступаючій выдѣлъ понавязувавъ уже предвступнѣ зносины зъ славными рускими силами артистичными поза персоналомъ нашого театру, щобы въ часѣ выставы мôгъ рускій театръ пописатись и операми — „Рôздвяною ночію", „Утопленою" та „Купаломъ." Решты въ тôмъ дѣлѣ довершить новый выдѣлъ.

По сѣмъ зажадавъ дръ Ярославъ Кулачковскій деякихъ поясненѣ що до числа персоналу театрального и платнѣ, що до причинъ уступленя п. Винницкого и т. д. на що п. Лучаковскій давъ єму вдоволяючу вôдповѣдь. Проф. Шухевичъ вносивъ, щобы зборы высказали проф. Вахнянинови и п. Гуляєви признанє за ихъ труды для добра рускои сцены.

Про складъ нового выдѣлу мы вже доносили. Зазначимо ще, що пôдъ конець зборôвъ ухвалено одноушно, щобы Бесѣда вôдступала якъ и доси салю товариствамъ „Боянови" и „Клюбови Русинокъ."

Переглядъ політичный.

Загальну увагу звернувъ у Вѣдни фактъ, що Є. Вел Цѣсарь вôдвѣдавъ вчера по полудни о 5 год. въ готели россійского міністра справъ заграничныхъ Ґірса и перебувъ у него чверть годины. Зъ рана того дня бувъ у Ґірса ґр. Кальнокій.

Буковиньскій соймъ має ажь два клюбы рускѣ. До одного належать послы Тиминьскій, Волянъ и Бежанъ, а до другого послы Стоцкій и Пігулякъ.

Спôльнѣ Делегаціи мають бути скликанѣ на день 25 мая.

При снѣданю у пруского посла, розмавлявъ цѣсарь Вільгельмъ богато зъ кард. Ледоховскимъ, дарувавъ єму табакерку зъ своимъ портретомъ и попращавъ ся зъ нимъ словами: „Не правда, що стало ся, то ся забуло?

нихъ моду по тамтôй сторонѣ Прута. Зъ другои же стороны треба признати, що й тамошнѣ селяне зрозумѣли борзо выгоду тои моды и радо єѣ приняли.

Не такъ легко принялись парасолѣ пôдъ конець 18-го столѣтя въ Анґліи. Въ 1775 р. переходивъ улицями Лондону якійсь чоловѣкъ, що засланявъ ся вôдъ сонця парасолею. За нимъ бѣгла величезна товпа людей, кричала та смѣяла ся зъ него, бо готова була навѣть єго потурбовати, колибъ не поліція, що взяла єго въ опѣку передъ напастниками. Бувъ то Джонъ Ганвай, чоловѣкъ звѣстный въ мѣстѣ зъ своихъ добродѣйствъ, бо вже не одному помôгъ бувъ въ єго бѣдѣ та нуждѣ. Та ба, коли всѣ казали, що Ганвай зôйшовъ зъ розуму и єго треба замкнути въ домѣ божевôльныхъ, бо и якъ же може чоловѣкъ при здоровôмъ розумѣ ходити въ бѣлый день по мѣстѣ та носити надъ собою якусь нѣбы стрѣху? Дѣйстно треба признати, що Ганвай мавъ не малу вôдвагу, коли середъ такихъ обставинъ не боявъ ся показувати на мѣстѣ зъ своєю парасолею. Вôнъ, якъ пристало на холоднокровного Анґлійця, ишовъ зовсѣмъ спокôйно и навѣть не оглядавъ ся, пôдчасъ коли за нимъ гнала товпа и заєдно єго высмѣвала. Але вже за кôлька недѣль тѣ самѣ, що уважали Ганвая за божевôльного, мусѣли признати, що то дуже розумный чоловѣкъ. День бувъ слотный, дощь ливъ якъ зъ коновки а Ганвай ишовъ собѣ серединою улицѣ зъ парасолею въ руцѣ такъ само спокôйно и поважно якъ давнѣйше. Всѣ, що єго тогды выдѣли, не могли надивувати ся, що то за розумный чоловѣкъ: зробивъ собѣ дашокъ та ходить пôдъ нимъ и анѣ капля дощу не впаде на него; все стѣкає по парасоли на землю. А Ганваєви байдуже було и теперь, що про него говорили; трицять лѣтъ ходивъ вôнъ собѣ день въ день зъ своимъ улюбленымъ дашкомъ и доживъ тои радости, що найбôльшій колись єго противники, выхвалювали теперь єго мудрôсть.

Але парасоля не походить зъ того часу; она єсть далеко старша, а лишь въ тôй порѣ войшла бôльше въ моду въ Европѣ. Само слово парасоля єсть походженя французского — parasol, що значить заслону вôдъ сонця; оно зайшло до насъ мабуть черезъ Польщу и уживає ся або просто такъ, якъ звучитъ по французски „парасоль", або частѣйше зъ женьскимъ закôнченємъ „парасоля". Поляки утворили собѣ нову назву зовсѣмъ на ладъ нѣмецкій, переводячи Regenschirm на deszczochron, але побôчь того задержали и „parasol" та „parasolka". Суть слѣды, що парасолѣ були звѣстнѣ въ Европѣ вже въ девятôмъ столѣтю по Христѣ. Въ 802 роцѣ пôславъ бувъ игуменъ Алькуинъ зъ Туръ парасолю въ дарунку зальцбурґскому епіскопови Арнови и написавъ при тôмъ такъ до него: Посылаю Вашому Преосвященьству дашокъ, котрый нехай хоронить Вашу всечестну голову вôдъ зливы.

Але історія парасолѣ сягає ще давнѣйше. Хинцѣ н. пр. кажуть, що въ ихъ народѣ уживають ся парасолѣ вже вôдъ пôвтора тысячки лѣтъ. И то може бути, бо такій культурный народъ, якъ Хинцѣ, мôгъ дѣйстно вже давно знати парасолѣ, а на доказъ того находять ся навѣть дуже давнѣ записки про парасолѣ въ хиньскихъ лѣтописяхъ. Парасоля грає навѣть въ Хинахъ и кôлькохъ иншихъ сусѣдныхъ краяхъ въ Азіи велику ролю; она єсть мало що не то саме, що берло або булава у европейскихъ князѣвъ и монархôвъ. Коли н. пр. хиньскій цѣсарь показує ся публично, то передъ нимъ несуть ажь двацять чотири парасолѣ, а всѣ або зъ шовку або зъ папероваи матеріѣ, помальованои всѣлякими красками и полякерованои. Король зъ Бурмы має мѣжь иншими такій титулъ: „Панъ бѣлого слоня и властитель двацяти чотирохъ парасолѣ". Король сей уживає такъ великои парасолѣ, що треба сильного чоловѣка, щобы удержавъ єго надъ головою короля, коли тому забагне ся трохи походити по дворѣ. Другѣ князѣ зъ королевского роду мають подобный титулъ, лишь число парасолѣ въ нѣмъ зменшає ся пôсля того, чимъ дальшій вôнъ въ родинѣ короля. Замѣтне єсть такожь, що въ розвалинахъ Нінівы найдено плоскорѣзьбу, представляючу короля зъ парасолею.

Але хибно було бы думати, що то лишь мода заставила людей уживати парасоль; нѣ, парасолѣ суть такъ практичнымъ предметомъ для чоловѣка, що вартôсть єго мусить кождый чоловѣкъ, хочь бы й на якъ низькôмъ степени культуры, зрозумѣти и може легко оцѣнити. Мода лишь о стôлько запанувала надъ парасолею, що приписує и єй величину и форму, краску матеріѣ, форму и окрасу держака и т. д.; она дѣлить парасолѣ на мужескѣ и дамскѣ,

Норвеґскій кабінетъ Стена подавъ ся до дімісіѣ, бо король не хоче удѣлити санкціѣ ухваленому норвеґскимъ парляментомъ проєктови роздѣлу консулятôвъ норвеґскихъ вôдъ шведскихъ. Криза ще доси не залагоджена.

Новинки.

Львôвъ дня 25 цвѣтня.

— **Именованя и перенесеня.** П. Намѣстникъ именувавъ Стан. Ґродзицкого концепістомъ гал. Намѣстництва. Офіціяла почтового Стан. Балабана перенесено зъ Бродôвъ до Львова и поручено єму управу філіѣ телеґрафічнои въ Намѣстництвѣ.

— **Доповняючій выбôръ** двохъ членôвъ Рады повѣтовои въ Бôбрцѣ зъ ґрупы бôльшои посѣлости розписано на 30 мая с. р.

— **Презенты** одержали оо.: Мих. Боднаръ на Пакôсть дек. мостиского; Ант. Чайкôвскій на Ступницю дек. мокриньского и на Багновате дек. высочаньского, зъ котрого зрезиґнувавъ; Сим. Чичиловичъ на Порудно дек. всѣ въ епархіи перемыскôй.

— **Краєва Дирекція скарбу** выдала таке оповѣщенє: „Грошѣ срѣбнû вартости двохъ зр. и чверть зр а. в. выйдуть зъ днемъ 31 липня 1893 цѣлковито зъ обѣгу. До того речинця можна тû монеты вымѣняти у всѣхъ ц. к. касахъ державныхъ пôсля ихъ именнои вартости на монеты а. в., остаючû и дальше въ обѣгу, або такожъ на короны, числячи 4 короны за два зр. а. в., а 50 сотикôвъ (гелєрôвъ) за чверть зр. а. в. Властителѣ такихъ монетъ повиннû длятого у власнôмъ интересѣ вымѣнювати ся до згаданого речинця, бо по єго уплывѣ утратять высше наведенû монеты свою дотеперѣшну вартôсть и буде ихъ можна продавати лише приватнымъ пôдприємцямъ на перетопленє, а то зô стратою що найменше 1/3 части ихъ теперѣшнои вартости. Монеты срѣбнû на одинъ зр. а. в. лишать ся ще й дальше въ обѣгу“.

— **Зъ выставы.** На послѣднôмъ засѣданю дирекціѣ выставы рѣшено справу будовы палаты штуки. Принято оферту пп. Холоневского и Годовского, котрû спôльно прирекли скôнчити будову вже въ осени с. р., то єсть въ часѣ незвычайно скорôмъ. Палата буде мурована и по выставѣ єѣ розбирати не будуть, тôлько она лишить ся на будуче и буде окрасою узгôрья стрыйского. — Будову павільону денникарского обняли пп. В. Пôдгородецкій и Яковъ Балабанъ. Молодû будôвничû мають ту вдячну задачу, бо плянъ павільону, выдуманый п. Діонізомъ Кричковскимъ зъ Коломыи, дуже надає ся до того.

— **Змѣна властителѣвъ.** П. Станіславъ Гомолячъ продавъ свою маєтнôсть Гнôйникъ, въ бжескôмъ повѣтѣ, торговельникови дерева жидови Мавр. Вольфельдови за 330.000 зр.

— **Процесъ о обманьство** вôдбувавъ ся тому кôлька днѣвъ передъ судомъ присяжныхъ у Львовѣ противъ властителя Золочева Шльомы Зельцера. Справу сю описували мы обширно въ осени. Зельцеръ мавъ вексель Кав. Молодецкого, властителя Бродôвъ на 20.000 зр., грошей не выплативъ, а вôдтакъ по 16 лѣтахъ домагавъ ся заплаты цѣлого капіталу зъ процентами. Розправа въ тôй справѣ вôдбула ся передъ львôвскимъ трибуналомъ вже въ падолистѣ и тогдѣ трибуналъ увôльнивъ Зельцера зъ причины мнимого задавненя факту. Въ наслѣдокъ рекурсу прокуратора приказавъ найвысшій Трибуналъ судовый перевести розправу вдруге. Оногды въ полудне скôнчивъ ся процесъ и трибуналъ увôльнивъ Зельцера. Вправдѣ 11 судьѣвъ присяжныхъ потвердили поставлене имъ пытанє, але бôльшôсть ихъ поробила при тôмъ такû застереженя, що они ухилили карыдостойнôсть учинку.

— **Зъ бережаньскои салѣ судовои.** Въ цвѣтни 1892 р. ксс. редемптористы вôдбували місію въ Параєвѣ, мѣстечку недалеко Бережанъ. Кôлька тысячѣвъ народу рускобо и лат. обряду горнуло ся на ихъ проповѣди, посвяченû головно ширеню тверезости. Успѣхъ тыхъ місій бувъ такій, що навѣть пôдчасъ торгôвъ жаденъ селянинъ не заглянувъ до шинку. То розлютило дуже шинкарѣвъ-жидôвъ. Дня 30 цвѣтня м. р. зловивъ мѣсцевый священикъ латиньскій одного жида на крадежи сѣчки у своѣй стодолѣ и замкнувъ єго тамъ. Довѣдавшись о тôмъ, жиды напали на приходство и побили священика, а вôдôйшли ажь тогды, коли имъ загрожено стрѣльбою. Ся подѣя обурила христіянъ. На другій день, т. є. 1 мая по богослуженю нарôдъ кинувъ ся на жидôвъ, повывертавъ ихъ будки на ринку и повыбивавъ богато шибъ. Шкоду обчислено на 300 зр. Зъ тои авантуры прийшло до процесу карного передъ судомъ окр. въ Бережанахъ. На розправѣ переслухано 116 свѣдкôвъ. Межи иншими кс. Ємйола и жандармы зôзнали, що жиды пôдчасъ проповѣдей поводились дуже вызываючо. Образъ Матери Божои обкинули болотомъ, на людей выливали гнôй, а оденъ зъ нихъ пôдъ самымъ костеломъ казавъ грати музицѣ. Самû проповѣдники мусѣли ихъ напоминати. Якъ бы не нарôдъ, то жиды були бы напали на священикôвъ за те, що псують имъ „ґешефтъ“. Отже пôмстили ся лише на кс. Ємйолѣ и грозили такожъ рускому пароховы о. Дудикови. Обжалованыхъ було чотирехъ жидôвъ и 36 христіянъ. Трибуналъ засудивъ 20 с. м. жида Гільфера за насильство публичне на 3 мѣсяцѣ, двѣ жидôвки на 14 днѣвъ вязницѣ, а 24 христіянъ на вязницю вôдъ 1 до 3 днѣвъ; лише одного на 14 днѣвъ за злосливе ушкодженє чужои власности.

— **Самоубійство.** Въ Коломыи застрѣливъ ся урядникъ зелѣзницѣ Вікторъ Багиньскій.

— **За крадѣжь** на львôвскôй почтѣ въ сѣчни с. р. вôдбула ся вчера розправа. Листоносъ Черкавскій спроневѣривъ листъ въ квотою 600 зр. адресованый до Юл. Миколяша. Грошѣ тû выдуривъ у него до переховуваня трафікантъ Монієсъ, котрый очевидно знавъ, що грошѣ походять зъ крадежи. Черкавскій вôддаючи єму грошѣ бувъ пяный. Трибуналъ засудивъ Монієса на пять мѣсяцѣвъ вязницѣ.

— **Убійства на Буковинѣ.** Въ Гадикфальвѣ посперечивъ ся селянинъ Манчукъ зô своимъ сусѣдомъ Антономъ Матрономъ и въгнѣвѣ убивъ єго. — Въ Боянахъ при подôбнôй суперечцѣ згинувъ зарôбникъ Олекса Цурколь, убитый сокирою свого товариша Василя Чорнея. — Въ Михальчу убивъ селянинъ Антôнъ Королюкъ власну жѣнку.

— **Зъ любови.** Молодый парôбокъ у Милешôвцяхъ на Буковинѣ, Єронимъ Ксандзе, полюбивъ красавицю сельску, доньку Мих. Черкеса и хотѣвъ зъ нею оженити ся. Але родичѣ дѣвчины не хотѣли пристати на таке подружє, бо казали, що женихъ пяниця. Зъ розпуки Ксандзе утопивъ ся 19 с. м., а дѣвчина на вѣсть про смерть милого хотѣла отруити ся сѣрниками. Але ѣй дали скоро раду и спасли житє.

— **Прутнѣ тифа плямистого** вôдкрыли французскû ученû Дібієфъ и Бріль. Вѣсть сю подавъ ученый Діжарденъ-Боме на засѣданю академіѣ медичнои въ Парижи. Згаданû прутнѣ (баціллѣ) появляють ся и ширять ся въ легкихъ недужого, рѣдше въ крови.

— **Снѣгъ** въ Россіи упавъ такій великій, що вôдъ Нижного Новгорода до ґуберніѣ воронежскои мусѣли перестати ходити поѣзды зелѣзничû. Малû рѣки, впадаючû до Волги, замерзли такъ, що по ледѣ можна ходити. Морозы въ Царствѣ польскôмъ були послѣдными часами такû, що засѣвы вымерзли. Минувшои пятницѣ въ Кримѣ падавъ майже цѣлу добу великій снѣгъ. Тому певно и въ насъ такъ холодно.

— **Першій корабель зъ глиняку (алюмініюмъ)** мають выбудувати небавомъ у Франціи. Такій корабель, збудованый зъ дерева и стали, важить звычайно около 4.500 клґр., а коли замѣсть стали ужиють глиняку, то буде важити лише 2.500 клґр.

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Станъ воздуха** за минувшû добы числячи вôдъ 12 год. въ полуд. дня 24 с. м. до 12 год. въ полудне дня 25 с. м.: середна теплота була + 4·0° Ц., найвысша + 6·4° Ц. (вчера по полудни), найнизша + 1·0° Ц. въ ночи. Барометеръ иде въ гору (759). Вѣтеръ буде западный, мѣрный, теплота буде до + 5·0° Ц., небо буде захмарене; погода.

— **Цѣна збôжа у Львовѣ** дня 22 с. м.: пшениця 7·— до 8·—; жито 6·— до 6·25; ячмѣнь 4·75 до 5·50; овесъ 5·50 до 7·75; рѣпакъ 10·50 до 10·75; горохъ 6·25 до 9·—; вика 4·75 до 5·25; насѣнє льняне 11·25 до 11·75; бôбъ 9·50 до 11·—, бобикъ 5·50 до 7·—; гречка —·— до —·—; конюшина червона 65·— до 73·—; бѣла 70·— до 80·—; шведска —·— до —·—; кминокъ 22·— до 24·—; анижъ 39·— до 41·—; кукурудза стара 5·— до 5·80; нова —·— до —·—; хмѣль —·— до —·—; спірітусъ готовый 12·— до 12·25.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 25 цвѣтня. Вчера о 2 год. по полудни принимавъ Є. Вел. Цѣсарь на авдієнціи сербского полковника Здравковича, котрый прибувъ нотіфікувати вступленє на престолъ короля Александра. — Въ честь міністра Ґірса вôдбувъ ся вчера вечеромъ и россійского посла кн. Лобанова пиръ. Ґірсъ выѣзджає нинѣ въ полудне до Петербурга.

Будапештъ 25 цвѣтня. Приѣхали тутъ зъ Италіѣ Стамболовъ, Грековъ и Петковъ.

Берлинъ 25 цвѣтня. Nordd. Allg. Ztg. заперечує вѣсть будьтобы цѣсарь нѣмецкій выѣзджаючи до Италіѣ лишивъ Капрівіому повну свободу розвязати парляментъ.

За редакцію вôдповѣдає Адамъ Креховецкій.

бôльше и менше паньскû и взагалѣ надає имъ тонъ, якъ тому, хто ихъ носить, пôсля потребы. Рѣчь легко понятна, що такъ важный для чоловѣка приладъ, маючій не лишь охороняти але до певнои мѣры и доповняти єго одѣнє, мусѣвъ въ короткôмъ часѣ выкликати великій рухъ промысловый и торговельный. Коли въ Парижи стали уживати парасолѣ, збунтували ся були всѣ будкарѣ, т. є. люде, що въ будкахъ переносили за малу заплату другихъ людей зъ однои улицѣ на другу. Они зрозумѣли були вôдъ разу, що парасолѣ зроблять имъ велику конкуренцію. Такъ и стало ся. Незадовго настало въ Парижи множество фабрикъ парасоль, котрû черезъ довгû лѣта заливали своими фабрикатами европейскû торги, а французскимъ промысловцямъ приносили величезнû зыски. Въ 1827 р. було въ самôмъ Парижи 115 фабрикъ парасоль, котрû торгували рôчно около 4 міліонôвъ франкôвъ. Вся проча Франція выробляла въ тôмъ часѣ парасоль за 7 міліонôвъ. Въ 1847 р. число фабрикъ парасоль вже було майже потроило ся; въ тôмъ роцѣ було въ Парижи 303 фабрикъ, котрû давали роботу 1200 робôтникамъ и выробляли товару на 10 міліонôвъ. Въ 1882 р. вывезено зъ Франціѣ 153.231 штукъ шовковыхъ, 585.395 бавовняныхъ и 23.217 алпаковыхъ парасоль. А кôлько то мусѣло розôйти ся въ самôй Франціи! Въ послѣднихъ часахъ роблять однакожъ Франціи велику конкуренцію Нѣмеччина и Анґлія.

Коли вже бесѣда про моду, то не вôдъ рѣчи буде може сказати дещо про такъ званû народнû або національнû строѣ. Спытаймо передовсѣмъ, що треба розумѣти пôдъ назвою „народныхъ строѣвъ?“ Народный стрôй єсть то ноша, якои уживає якійсь нарôдъ. Але ноша та, скоро нарôдъ єсть великій, не може бути одностайна и однакова; она буде всѣляка, пôсля сторôнъ краю, займаного якимсь народомъ. О однôмъ строю народнôмъ не може бути тогды и бесѣды; будуть всѣлякû строѣ, хочь въ нихъ найде ся може що й спôльного. Та рôзнородность ношѣ причиняє ся якъ разъ до мальовничости и красы при якихсь громадныхъ выступованяхъ народу. Того рода народнû строѣ, хочь и дуже довго держать ся, часомъ и яку сотку лѣтъ, все таки поволи щезають и роблять мѣсце другимъ народнымъ строямъ. То суть правдивû народнû строѣ. Але єсть ще иншій рôдъ народныхъ строѣвъ, историчнû строѣ. Того рода строѣ бувають майже завсѣгды якъ разъ ненароднû; ихъ принесли въ нарôдъ другû племена, котрû дуже часто хочь мовою, вѣрою и звычаємъ злили ся зъ якимсь народомъ, але що такъ скажемо въ несвѣдомôй вже традиціи уважають все ще себе за щось иншого и держать ся длятого крѣпко бодай того строю, тои ношѣ, яку имъ ихъ предки полишили. Зъ вôдси то походить, що въ богато т. зв. національныхъ чи тамъ народныхъ строяхъ знаходять ся типы татарскû, турецкû, французскû, нѣмецкû и т. д. и тому то того рода строѣ не справедливо звемо народными; въ нихъ дуже часто анѣ слѣду чогось народного а противно, богато слѣдôвъ того, противъ чого якійсь нарôдъ боровъ ся.

(Конець буде.)

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

купуе и спродае

ВСЯКІ ЕФЕКТЫ И МОНЕТЫ

по курсѣ деннôмъ найдокладнѣйшôмъ, не численлячи жадноѣ провізіи.

Яко добру и певну льокацію поручае:

4½% листы гіпотечні.	4% пожичку пропінаційну галицку.
5% листы гіпотечні преміованѣ.	5% „ „ буковиньску.
5% листы гіпотечні безъ премія.	4½% пожичку угорскоѣ желѣзноѣ дороги державноѣ.
4½% листы Тов. кредитового земс.	4½% пожичку пропінацийну угорску.
4½% листы Банку краевого.	
4½% пожичку краеву галицку.	

4% угорскі Облигаціи индемнизаційні,

котрі то паперы контора вымѣны Банку гіпотечного всегда купуе и продае по цѣнахъ найкористнѣйшихъ.

Увага: Конторъ вымѣны Банку гіпотечного приймае вôдъ Вп. купуючихъ всякі выльосовані, а вже платні мѣсцеві паперы цѣнні, якъ також купоны за готôвку, безъ всѣлякоѣ провізіи, а противно замѣсцеві лишень за ôдтрученьемъ коштôвъ.

До ефектôвъ, у котрыхъ вычерпали ся купоны, доставляе новыхъ аркушѣвъ купоновыхъ, за зворотомъ коштôвъ, котрі самъ поносить. 60

СТАРУ

житнѣвку, старку, ратафію, розолісы, лікеры, румы и т. п.

поручае

ц. к. упр. Рафінерія спірітусу, Фабрика руму, лікерôвъ и оцту

ЮЛІЯ МІКОЛЯША

у Львовѣ.

Складъ для мѣста Львова

ул. Коперніка ч. 9. 23

Бюро оголошень и дневникôвъ

приймае

ОГОЛОШЕНЯ

до всѣхъ дневникôвъ

по цѣнахъ ориґінальныхъ.

До

Народноѣ Часописи, Ґазеты Львôвскоѣ и „Przegląd-у“

може лише се бюро анонсы приймати.

С. Кельсенъ у Вѣдни

поручае

Кльосеты зъ переплывомъ воды и безъ того. — Руры клосетові. — Каналові насады зъ патентовымъ замкненемъ. — Збôрники на воду. — Комплетні уряджения купелеві. — Вентіляторы. — Приборы до водотягôвъ, якъ також руры ляні и ковані. — Помпы, фонтаны и и всякі арматуры.

Заступники дла ГАЛИЧИНЫ и БУКОВИНЫ

Львôвъ ГАМЕЛЬ и ФАЙГЕЛЬ Коперніка 21.

На жадане высылае ся катальоґи.

ВѢДЕНЬСКА ФАБРИКА АМАЛІЪ

поручае

найновѣйше патентоване начинє кухонне зъ внѣ ґальванічно нікльоване, у внутрѣ повлечене чистою и дуже тревалою емаліею.

До набутя у Ивана Шумана у Львовѣ

площа Бернардиньска и у всѣхъ бôльшихъ торговляхъ зелѣза.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.